

*‘Het creëren van draagvlak voor het
(tijdelijk) huisvesten van Europese
arbeidsmigranten in Nederland’*

Adviesrapport

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
G.A.T. (Germaine) Statia

20 juli 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
1.1 Conclusies uit het onderzoeksrapport	3
1.2 Doelstelling van het adviesrapport	3
2. Aanbevelingen	4
2.1 Het samenstellen van een klankbordgroep met sleutelfiguren	4
2.1.1 Kosten, baten en risico's	5
2.1.2 Verantwoording.....	6
2.2 Het tonen van bestuurlijk lef.....	7
2.2.1 Kosten, baten en risico's	7
2.2.2 Verantwoording.....	8
2.3 Negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten tegengaan.....	9
2.3.1 Ervaringen van sleutelfiguren onder de aandacht brengen.....	9
2.3.1.1 Kosten, baten en risico's	9
2.3.1.2 Verantwoording.....	11
2.3.2 Het inzetten van traditionele en sociale media	12
2.3.2.1 Kosten, baten en risico's	12
2.3.2.2 Verantwoording.....	13
2.4 Mogelijk permanent verblijf van Europese arbeidsmigranten onderzoeken	14
2.4.1 Kosten, baten en risico's	15
2.4.2 Verantwoording.....	15
3. Advies en maatregelen	17
Literatuurlijst	18
Bijlage I	19
Salaristabel 1 gemeenteambtenaar	19
Salaristabel 2 beleidsmedewerker ministerie van BZK	19
Salaristabel 3 communicatiemedewerker ministerie van BZK.....	19
Bijlage II	20

1. Inleiding

Sinds het openstellen van de arbeidsmarkt voor werknemers uit Midden- en Oost Europa in 2007, zijn er steeds meer arbeidsmigranten uit Midden- en Oost Europa naar Nederland gekomen.¹ Inmiddels spreekt men van Europese arbeidsmigranten, omdat de arbeidsmigranten ook uit andere delen van Europa komen. De komst van Europese arbeidsmigranten brengt een huisvestingsvraagstuk met zich mee. Minister Spies, de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, heeft in 2012 een Nationale Verklaring (NV) ondertekend.² Het doel van deze NV is om meer (tijdelijke) huisvesting te realiseren voor Europese arbeidsmigranten. Hieronder vallen ook Poolse arbeidsmigranten. In Rotterdam-Zuid is er in Vreewijk tijdelijke huisvesting voor Europese arbeidsmigranten gerealiseerd in het Zuiderparkhotel.³ De bewoners van Vreewijk hebben in de media, vóór en tijdens de komst van Europese arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel in Vreewijk, (negatieve) uitingen gedaan over de komst van Europese arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel.⁴ De berichtgeving van de media wekt de suggestie dat de Europese arbeidsmigranten uit het Zuiderparkhotel een negatieve invloed hebben op de subjectieve veiligheid van de bewoners in Vreewijk.

In het onderzoeksrapport *'De subjectieve veiligheid in Vreewijk, sinds de komst van Poolse arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel'*, staat de vraag centraal of de Europese arbeidsmigranten uit het Zuiderparkhotel een negatieve of positieve invloed hebben op de subjectieve veiligheid van de bewoners in Vreewijk.⁵ Tijdens het onderzoek is onder andere gebruik gemaakt van half gestructureerde interviews met sleutelfiguren. De sleutelfiguren zijn personen die regelmatig contact hebben met de bewoners van Vreewijk.

Naast de gemeente Rotterdam zijn er meerdere regio's/gemeenten die te maken hebben met een huisvestingsvraagstuk voor Europese arbeidsmigranten. Hierbij speelt de negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten ook een rol. In dit adviesrapport wordt er advies gegeven aan het projectteam van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ministerie van BZK). Hierin staan onder andere een aantal aanbevelingen over hoe er draagvlak gecreëerd kan worden voor het huisvesten van Europese arbeidsmigranten in Nederland. Daarnaast wordt aangegeven op welke manier de negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten kan worden tegen gegaan. Dit adviesrapport biedt het projectteam van het ministerie van BZK handvatten om vervolgens de regio's van advies te voorzien. Uiteindelijk zal de daadwerkelijke uitvoering van de aanbevelingen namelijk lokaal moeten plaatsvinden.

¹ De Deugd, N. de Hoop, S. van de Poel, S. (2011). *Perspectieven op Midden- en Oost-Europa*. Assen: Van Gorcum.

² Stichting Normering Flexwonen. Nationale Verklaring. URL: http://www.normeringflexwonen.nl/publicatie_download/nationale-verklaring-tijdelijke-huisvesting-eu-arbeidsmigranten.pdf. Geraadpleegd: 20-05-2015

³ NOS. 'Polenhotel' in Rotterdam geopend. URL: <http://nos.nl/artikel/593631-polenhotel-in-rotterdam-geopend.html>. Geraadpleegd: 20-05-2015

⁴ Dichtbij redactie. Komst 'Polenhotel' verdeelt Vreewijk. URL: <http://www.dichtbij.nl/rotterdam-zuid/regionaal-nieuws/artikel/3053674/komst-polenhotel-verdeelt-vreewijk.aspx#> . Geraadpleegd: 20-05-2015

⁵ Statia, G. (2015). *De subjectieve veiligheid in Vreewijk, sinds de komst van Poolse arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel*. Den-Haag: Haagse Hogeschool, Bestuurskunde/Overheidsmanagement.

1.1 Conclusies uit het onderzoeksrapport

Het antwoord op de hoofdvraag van het onderzoeksrapport is dat de sleutelfiguren in het onderzoek aangeven dat de Europese arbeidsmigranten uit het Zuiderparkhotel, géén negatieve invloed hebben op de subjectieve veiligheid in Vreewijk.⁶ Enkele sleutelfiguren hebben zelfs aangegeven dat de Europese arbeidsmigranten uit het Zuiderparkhotel een positieve invloed hebben op de subjectieve veiligheid van de bewoners in Vreewijk. Het Zuiderparkhotel had voor de komst van de Europese arbeidsmigranten geen functie in de wijk door de leegstand. Door deze leegstand zag de omgeving van het Zuiderparkhotel er, volgens de sleutelfiguren, verlaten en onveilig uit. De negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel die gesuggereerd wordt door de media, komt daarmee niet overeen met de resultaten van het onderzoek.⁷

Verder komt uit de onderzoeksresultaten naar voren dat Vreewijk een vergrijsde wijk is. De senioren die in de wijk wonen, voelen zich al snel onveilig. De sleutelfiguren geven aan dat dit voornamelijk komt door de informatie die onderling snel verspreid wordt. Als er iets gebeurt in Vreewijk, wordt dit snel met elkaar gedeeld. In het theoretisch kader van het onderzoeksrapport, zijn de 'contexten van angst' omschreven. In Vreewijk speelt de individuele context een grote rol door de grote groep senioren. De senioren worden in de individuele context gekenmerkt als een kwetsbare doelgroep. Dit blijkt uit de half gestructureerde interviews en literatuuronderzoek. Daarnaast is uit de half gestructureerde interviews naar voren gekomen dat de achterpaden in de wijk slecht verlicht zijn. Dit heeft volgens een medewerker van een woningcorporatie een negatieve invloed op de subjectieve veiligheid. Ook zijn er weinig lokale bedrijven in Vreewijk. Als bedrijvigheid met wonen gecombineerd wordt, levert dit volgens de theorie 'functiemenging' een bijdrage aan een prettige buurt.⁸ Uit deskresearch en de half gestructureerde interviews blijkt dat het aantal bedrijven in Vreewijk afneemt. Volgens de theorie 'functiemenging' en de sleutelfiguren, neemt het gevoel van onveiligheid toe op het moment dat het aantal bedrijven afneemt. De woninginbraken vormen volgens de sleutelfiguren en het wijkprofiel van Vreewijk, de grootste oorzaak van het onveiligheidsgevoel in Vreewijk.

1.2 Doelstelling van het adviesrapport

Ondanks de negatieve beeldvorming in de media, biedt het Zuiderparkhotel alsnog tijdelijke huisvesting aan Europese arbeidsmigranten. De casus van het Zuiderparkhotel in de Rotterdamse wijk Vreewijk, dient daarom als goed voorbeeld voor de overige regio's/gemeenten die genoemd zijn in de Nationale Verklaring.⁹ Hiermee wordt echter niet aangegeven dat de aanpak van de casus van het Zuiderparkhotel in Vreewijk ook één op één toepasbaar is in andere regio's/gemeenten. Het dient enkel als goed voorbeeld en kan alleen toegepast worden, indien er rekening wordt gehouden met de situationele factoren in de desbetreffende regio/gemeente. Het doel van het adviesrapport is dan ook om advies uit te brengen aan het projectteam van het ministerie van BZK voor het creëren van draagvlak voor het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. De randvoorwaarden zijn dat het projectteam de regio's moet adviseren die moeite hebben met het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten, door de negatieve beeldvorming rondom deze doelgroep. De regio's moeten vervolgens de gemeenten die onder de desbetreffende regio vallen adviseren.

⁶ Statia, G. (2015). *De subjectieve veiligheid in Vreewijk, sinds de komst van Poolse arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel*. Den Haag: Haagse Hogeschool, Bestuurskunde/Overheidsmanagement.

⁷ Statia, G. (2015). *De subjectieve veiligheid in Vreewijk, sinds de komst van Poolse arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel*. Den Haag: Haagse Hogeschool, Bestuurskunde/Overheidsmanagement.

⁸ Blokland, T. (2009). *Oog voor elkaar*. (1^e druk). Amsterdam: Amsterdam University Press

⁹ Stichting Normering Flexwonen. Nationale Verklaring. URL: http://www.normeringflexwonen.nl/publicatie_download/nationale-verklaring-tijdelijke-huisvesting-eu-arbeidsmigranten.pdf. Geraadpleegd: 08-05-2015

2. Aanbevelingen

In dit hoofdstuk zijn vier aanbevelingen omschreven, waarvan één aanbeveling is opgesplitst. Hierbij is ten eerste rekening gehouden met de ‘kosten, baten en risico’s’ van de aanbeveling. Daarnaast wordt elke aanbeveling verantwoord, doormiddel van de ‘verwachte effectiviteit en efficiëntie’, ‘financiële haalbaarheid’, ‘rechtmatigheid’, ‘interne en externe afwegingen’ en ‘uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid’ uit te werken. Het doel hiervan is dat er in hoofdstuk 3 een advies kan worden gegeven aan het projectteam van het ministerie van BZK, waarbij de eerder genoemde elementen tegen elkaar worden afgewogen. De meest geschikte aanbevelingen worden uiteindelijk voorgesteld aan het projectteam van het ministerie van BZK.

2.1 Het samenstellen van een klankbordgroep met sleutelfiguren

De negatieve beeldvorming in de media speelt een grote rol rondom het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. Het creëren van draagvlak onder buurtbewoners speelt daarom een belangrijke rol om Europese arbeidsmigranten (tijdelijk) te huisvesten. Dit blijkt onder andere uit het onderzoeksrapport *‘De subjectieve veiligheid in Vreewijk, sinds de komst van Poolse arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel’*. Het samenstellen van een klankbordgroep met sleutelfiguren kan een bijdrage leveren aan draagvlak voor het realiseren van (tijdelijke) huisvesting voor Europese arbeidsmigranten onder de bewoners van een bepaalde regio/gemeente. Sleutelfiguren zijn personen die regelmatig in contact staan met de bewoners van een bepaalde gemeente. Hierbij valt onder andere te denken aan actieve bewoners, een wijkagent of een medewerker van een woningcorporatie.

De rol van de sleutelfiguren is om signalen van een verslechtering van de subjectieve veiligheid door Europese arbeidsmigranten op te vangen en tijdig kenbaar te maken in de klankbordgroep. Op deze manier kan de mogelijke verslechtering van de subjectieve veiligheid en een negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten vroegtijdig worden voorkomen.

De desbetreffende gemeente die plannen heeft voor het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten, zal het initiatief moeten nemen om een klankbordgroep samen te stellen. Door het samenstellen van een klankbordgroep laat de gemeente blijken dat de stem van de buurtbewoners een rol speelt bij de mogelijke maatregelen die getroffen worden. Tegelijkertijd worden de omwonenden betrokken bij het proces rondom de (tijdelijke) huisvesting van Europese arbeidsmigranten in de gemeente. De mate van betrokkenheid en zeggenschap vanuit de buurtbewoners, is een belangrijke factor om draagvlak te creëren voor het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten.

Het samenstellen van een klankbordgroep met sleutelfiguren zal door het projectteam van het ministerie van BZK aanbevolen moeten worden aan verschillende regio’s die te maken hebben met het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. De regio’s doen vervolgens een aanbeveling aan de gemeenten die onder de desbetreffende regio vallen. Het verschilt per gemeente wie als sleutelfiguur gekenmerkt kan worden. De desbetreffende gemeente zal de sleutelfiguren in kaart moeten brengen. Zodra de klankbordgroep op lokaal niveau is samengesteld kan er samen met de sleutelfiguren een krachtenveldanalyse gemaakt worden.

Een klankbordgroep zal in eerste instantie een loketfunctie hebben voor het verzamelen van input vanuit de bewoners. Vervolgens brengt de klankbordgroep op basis van deze input een advies uit aan de desbetreffende gemeente, zodat zij het beleid rondom Europese arbeidsmigranten nog beter vorm kunnen geven. De input van de bewoners is op deze wijze meegenomen in het gemeentelijk beleid voor Europese arbeidsmigranten, waardoor er mogelijk meer draagvlak is onder de bewoners.

2.1.1 Kosten, baten en risico's

Kosten

De sleutelfiguren krijgen géén financiële vergoeding voor het deelnemen aan de klankbordgroep. Daarnaast kost het de deelnemende leden tijd om de vergaderingen bij te wonen. Het aantal uur dat aan een vergadering besteed wordt, is afhankelijk van de problematiek die besproken wordt. Het kan per gemeente verschillen welke sleutelfiguren deelnemen aan de klankbordgroep. In deze situatie wordt er vanuit gegaan dat de gemeenteambtenaar die de klankbordgroep samenstelt, ook onderdeel wordt van de klankbordgroep. Een gemeenteambtenaar die deze werkzaamheden kan verrichten verdient op basis van een 36-urige werkweek een brutosalaris van €2.167 euro per maand.¹⁰ In bijlage I salaristabel 1 is er een weergave te zien van hoeveel de desbetreffende gemeenteambtenaar per jaar, maand, week en uur verdient.

De gemeenteambtenaar zal naar verwachting ongeveer 50 uur besteden aan het samenstellen van de klankbordgroep. Dit komt uit op een totaalbedrag van €694,50 (= 50 uur x €13,89). Daarnaast is de verwachting dat de gemeenteambtenaar ongeveer 8 uur besteed aan een georganiseerde bijeenkomst. Dit komt uit op een totaalbedrag van €111,12 (= 8 uur x €13,89).

Bovengenoemde kosten komen niet voor rekening van het projectteam van het ministerie van BZK maar voor de desbetreffende gemeente. Het projectteam zal het samenstellen van een klankbordgroep wel moeten aanbevelen bij de verschillende regio's, die het vervolgens weer aanbevelen aan de gemeenten. Dit kost tijd en inspanning voor het projectteam. In bijlage I salaristabel 2 is weergegeven hoeveel een beleidsmedewerker, die deze werkzaamheden kan verrichten, verdient.¹¹

De gemeenten vallen onder een aantal regio's. De leden van het projectteam van het ministerie van BZK zijn verantwoordelijk voor het contactonderhoud. Om efficiënt te werk te gaan zullen de projectleden, de regio's aanbevelen om een klankbordgroep samen te stellen. In totaal zijn er 9 regio's die bereikt moeten worden. In deze situatie wordt er vanuit gegaan dat een projectlid ongeveer 3 uur nodig heeft om het samenstellen van een klankbordgroep aan de juiste personen binnen de regio's aan te bevelen. Hierbij is de volgende berekening gemaakt: 3 uur x €21,58 = €64,74 per regio. Het samenstellen van een klankbordgroep zal in 9 regio's onder de aandacht gebracht worden, wat neerkomt op 9 regio's x €64,74 = €582,66. Het kost het projectteam van het ministerie van BZK totaal €582,66 om het belang van het samenstellen van een klankbordgroep in de 9 regio's onder de aandacht te brengen.¹²

Baten

Een baat is dat er in bepaalde gemeenten, in samenspraak met de bewoners, beleid ontwikkeld wordt voor het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. De bewoners worden actief betrokken bij dit proces en dit kan een positieve bijdrage leveren aan draagvlak voor het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. Tegelijkertijd ontvangt de klankbordgroep signalen van een mogelijke verslechtering van de subjectieve veiligheid van de bewoners via de sleutelfiguren. Dit zorgt ervoor dat er op tijd maatregelen genomen kunnen worden. Dit komt uiteindelijk ten goede van de samenleving in een bepaalde gemeente.

¹⁰ Anoniem. Salaristabel gemeenteambtenaren per 1 april 2015, nieuwe structuur. URL: https://www.vng.nl/files/vng/brieven/2014/attachments/20141002_bijlage-5-salaristabel-gemeenteambtenaren-nieuwe-structuur-per-1-april-2015.pdf. Geraadpleegd: 26-06-2015

¹¹ <https://www.functiegebouwwijksoverheid.nl/functiegebouw>

¹² Anoniem. Wat verdien je bij de Rijksoverheid?. URL: <https://www.werkenvoornederland.nl/arbeidsvoorwaarden/salarisschalen>. Geraadpleegd: 26-06-2015

Risico's

Een risico is dat de personen die geselecteerd worden voor de klankbordgroep mogelijk geen sleutelfiguren zijn. Het gevolg hiervan is dat er input vanuit de bewoners verloren gaat, omdat een signaal/informatie de sleutelfiguren niet bereikt. Het is daarom ook van belang dat een gemeenteambtenaar voldoende tijd investeert in het vinden van de juiste personen/sleutelfiguren voor de klankbordgroep.

2.1.2 Verantwoording

Verwachte effectiviteit en efficiëntie

De sleutelfiguren uit de klankbordgroep vertegenwoordigen de bewoners uit een bepaalde gemeente. Er is sprake van efficiëntie doordat er een aantal sleutelfiguren namens de bewoners deelnemen en de bewoners vertegenwoordigen. De keuze voor een selecte groep sleutelfiguren in plaats van een grote groep bewoners, maakt deze werkwijze efficiënt. De aanbeveling kan een effectieve werking hebben, omdat de klankbordgroep gericht is op het signaleren van eventuele factoren die invloed hebben op de subjectieve veiligheid en op basis daarvan een bijdrage kan leveren aan het ontwikkelen van beleid. Door de loketfunctie van de klankbordgroep zijn mogelijke oorzaken van een verminderde subjectieve veiligheid sneller bekend en daarom kan er sneller actie ondernomen worden door een gemeente (effectiviteit).

Financiële haalbaarheid

Aan de inzet van het projectteam van het ministerie van BZK zullen loonkosten verbonden zijn. Naast deze loonkosten zijn er geen andere kosten verbonden aan deze aanbeveling. De totale kosten voor het ministerie van BZK zal €582,66 bedragen, om deze aanbeveling in de 9 regio's onder de aandacht te brengen. Daarnaast zijn er kosten voor de gemeenten. Deze kosten bedragen eenmalig €694,50 voor het samenstellen van een klankbordgroep per gemeenten en €111,12 per georganiseerde bijeenkomst met een klankbordgroep. De gemeentelijke kosten komen niet voor rekening van het ministerie van BZK. Deze kosten zijn echter wel meegenomen in de afweging voor de financiële haalbaarheid van deze aanbeveling. Door de lage kosten is deze aanbeveling voor zowel het projectteam van het ministerie van BZK als de regio's/gemeenten financieel haalbaar.

Rechtmatigheid

De aanbeveling is niet in strijd met de geldende regels en besluiten.

Interne en externe afwegingen

Intern hoeven er geen afwegingen gemaakt te worden. Het samenstellen van een klankbordgroep moet lokaal, op gemeentelijk niveau plaatsvinden. De externe afweging van het projectteam van het ministerie van BZK is om de verschillende regio's op de hoogte te brengen van de optie voor het samenstellen van een klankbordgroep. De manier van communiceren en het benaderen van sleutelfiguren kan in elke gemeente anders zijn. Het projectteam van het ministerie van BZK kan het samenstellen van een klankbordgroep daarom aanbevelen, maar de daadwerkelijke uitvoering wordt aan de desbetreffende regio/gemeente overgelaten.

Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

De aanbeveling kan per direct uitgevoerd worden. Mogelijk kan deze aanbeveling moeilijk gehandhaafd worden, aangezien de sleutelfiguren vrijwillig in de klankbordgroep zitten. Het samenstellen van een klankbordgroep kan ook in andere gemeenten uitgevoerd worden. De rol van het projectteam van het ministerie van BZK is beperkt in de uitvoering van deze aanbeveling. Zij kunnen enkel het samenstellen van een klankbordgroep aanbevelen aan de regio's. De regio's/gemeenten beslissen uiteindelijk of zij wel of geen klankbordgroep samenstellen.

2.2 Het tonen van bestuurlijk lef

De huidige heersende negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten levert geen positieve bijdrage aan het realiseren van (tijdelijke) huisvesting voor deze doelgroep. Het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten heeft daarom bestuurlijk lef nodig, oftewel het tonen van 'bestuurlijke spierballen', aldus Johan Roorda. Hij is één van de initiatiefnemers voor het tijdelijk huisvesten van Europese arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel in Rotterdam. Het tonen van bestuurlijk lef is volgens Johan Roorda van cruciaal belang geweest tijdens het tijdelijk huisvesten van Europese arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel in Rotterdam. Bestuurlijk lef tonen houdt in dit adviesrapport in dat het bestuur van een gemeente niet bang is om beslissingen te nemen die mogelijk leiden tot boze reacties vanuit een gemeenschap. Op welke wijze bestuurlijk lef wordt getoond, is ook in deze aanbeveling afhankelijk van de desbetreffende regio/gemeente. De projectgroep van het ministerie van BZK zal het belang van het tonen van bestuurlijk lef in de verschillende regio's onder de aandacht moeten brengen. Elk projectlid fungeert namelijk als contactpersoon voor een bepaalde regio in Nederland. De regio's adviseren, zoals eerder aangegeven, de gemeenten die onder de desbetreffende regio vallen. Dit maakt het voor het projectteam van het ministerie van BZK, gemakkelijk om de aanbeveling onder de aandacht te brengen. Uiteindelijk zijn de regio's/gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van het tonen van bestuurlijk lef. Hieronder wordt een tweetal stappen omschreven die een bijdrage leveren aan het tonen van bestuurlijk lef in een regio/gemeente:

Betrokkenheid van de bewoners

Er kan door een regio/gemeente besloten worden dat er (tijdelijke) huisvesting voor Europese arbeidsmigranten komt. Dit is het tonen van bestuurlijk lef. Hierbij is het van belang dat bewoners kunnen meedenken op welke wijze dit kan gaan gebeuren. De desbetreffende regio/gemeente zal hier wel kaders voor moeten vaststellen. Deze kaders zullen per regio/gemeente door de afwijkende situationele factoren verschillen. Dit geeft de bewoners enige ruimte om mee te beslissen over de uitvoering. Op deze wijze wordt er tegelijkertijd draagvlak gecreëerd en levert het een positieve bijdrage aan het voorkomen dat de bestuurder van de desbetreffende gemeente door zijn/haar beslissing in opspraak komt.

Informatieavonden

Naast het betrekken van de bewoners bij het proces rondom het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten, kunnen er ook informatieavonden georganiseerd worden voor de bewoners. Hierbij kan de regio/gemeente de bewoners op de hoogte houden van de laatste ontwikkelingen rondom het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. Op deze manier worden de burgers actief betrokken en is er ook ruimte voor eventuele vragen van de bewoners.

2.2.1 Kosten, baten en risico's

Kosten

Er zijn kosten verbonden aan de eerder omschreven aanjaagfunctie van het projectteam van het ministerie van BZK. Het kost namelijk tijd en inzet om het belang van het tonen van bestuurlijk lef onder de aandacht te brengen in de verschillende regio's. Indien de gemeenten het belang hiervan inzien, zal het de gemeenten tijd en inspanning kosten om dit punt op de politieke agenda te krijgen en de genoemde informatieavonden te kunnen gaan verzorgen.

Het belang van het tonen van bestuurlijk lef zal in de 9 regio's onder de aandacht gebracht worden door het projectteam van het ministerie van BZK. Voor het in kaart brengen van de kosten is salaristabel 2 uit bijlage I gehanteerd. Naar verwachting zal een projectlid van het ministerie van BZK ongeveer 2 uur besteden om het belang van het tonen van bestuurlijk lef in een regio onder de aandacht te brengen. Om een indicatie te geven van de kosten voor het projectteam van het ministerie van BZK, is de volgende berekening gemaakt: 2 uur x €21,58 x 9 regio's = €388,44. Het kost

het projectteam van het ministerie van BZK ongeveer €388,44 om het belang van het tonen van bestuurlijk lef in de 9 regio's onder de aandacht te brengen.

Baten

De baten zijn dat kwetsbare doelgroepen, waaronder Europese arbeidsmigranten, sneller voorzien worden van (tijdelijke) huisvesting. Daarnaast zijn de Europese arbeidsmigranten niet meer de dupe van 'huisjesmelkers'. Zij worden dan, mede dankzij het tonen van bestuurlijk lef, voorzien van kwalitatief betere (tijdelijke) huisvesting.

Risico's

Een risico is dat de situatie zich kan voordoen dat een wethouder uit een bepaalde regio wel bestuurlijk lef wil tonen, maar dat de gemeenteraad hier niet aan mee wil werken. Daarnaast kan het zo zijn dat de wethouder geen bestuurlijk lef wil tonen, omdat de bewoners niet positief tegenover het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten staan. Een optie om het laatst genoemde risico tegen te gaan, is het organiseren van de eerder genoemde informatieavonden voor de bewoners. Hierbij kan onder andere de casus van het Zuiderparkhotel in Rotterdam als goed voorbeeld gepresenteerd worden.

2.2.2 Verantwoording

Verwachte effectiviteit en efficiëntie

De mate van effectiviteit en efficiëntie kan per regio/gemeente verschillen. De effectiviteit kan hoog zijn doordat een regio/gemeente door middel van het tonen van bestuurlijk lef al een besluit neemt met betrekking tot de komst van (tijdelijke) huisvesting voor Europese arbeidsmigranten. Het uiteindelijke doel staat hiermee al vast. De verwachting is dat de bewoners geneigd zijn om een actieve rol bij het proces te willen vervullen. Dit is namelijk hun enige kans om invloed uit te oefenen. Door het tonen van bestuurlijk lef wordt er al een besluit genomen. Dit is efficiënt, omdat hiermee langdurige procedures voor de besluitvorming omzeild kunnen worden. De bewoners hebben nu alleen invloed over het verloop van het proces. Wanneer de besluitvormingsprocedure omzeild kan worden, zal er minder tijd verspild worden dan normaal het geval zal zijn. De kosten worden hierdoor lager terwijl de beoogde doelstelling/het beoogde resultaat hetzelfde blijft. Hier is sprake van efficiëntie.

Financiële haalbaarheid

De aanbeveling is financieel haalbaar, omdat er naast de reguliere kosten voor het inzetten van een projectlid van het ministerie van BZK, geen extra kosten aan deze aanbeveling verbonden zijn.

Rechtmatigheid

De aanbeveling is niet in strijd met de geldende regels en besluiten.

Interne en externe afwegingen

Intern kan het projectteam van het ministerie van BZK ervoor kiezen om steun te verwerven bij lokale politici voor het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. De wethouders vanuit verschillende regio's/gemeenten komen namelijk twee keer per jaar bijeen, om te praten over het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. Het belang van het tonen van bestuurlijk lef kan tijdens deze vergaderingen onder de aandacht gebracht worden. Ook hier kan de casus van het Zuiderparkhotel als goed praktijkvoorbeeld dienen.

Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

Het belang van het tonen van bestuurlijk lef kan door het projectteam van het ministerie van BZK bij de bestuurders van de regio's/gemeenten onder de aandacht gebracht worden op het moment dat er een vergadering is. Deze aanbeveling kan dus niet per direct uitgevoerd worden, maar het belang van het tonen van bestuurlijk lef kan wel geagendeerd worden door het projectteam als de datum

van de vergadering bekend is. Een van de bestuurders kan aangeven iets te willen doen met betrekking tot het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. Indien de bestuurder dit niet nakomt, is het lastig om te handhaven, aangezien hij niet onder het ministerie van BZK valt. De bestuurder kan hier wel op aangesproken worden.

2.3 Negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten tegengaan

De negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten speelt een grote rol bij het (tijdelijk) huisvesten van deze doelgroep. Het projectteam van het ministerie van BZK zal daarom actie moeten ondernemen om de negatieve beeldvorming tegen te gaan, dan wel positief te beïnvloeden. In deze subparagraaf zijn er twee opties uitgewerkt die een bijdrage kunnen leveren aan het tegen gaan van een negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten.

2.3.1 Ervaringen van sleutelfiguren onder de aandacht brengen

Zoals in de inleiding van dit adviesrapport is aangegeven, zijn er veel negatieve uitingen geweest met betrekking tot de komst van Europese arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel. Uit de half gestructureerde interviews met de sleutelfiguren komt naar voren dat de Europese arbeidsmigranten uit het Zuiderparkhotel, géén negatieve invloed hebben op de subjectieve veiligheid van de bewoners in Vreewijk. De aanpak van het Zuiderparkhotel in de Rotterdamse wijk, Vreewijk was dusdanig succesvol en kan als goed voorbeeld dienen voor de overige regio's/gemeenten, die te maken hebben met het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. De negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten is namelijk een beperkende factor voor de (tijdelijke) huisvesting van deze doelgroep. Het projectteam van het ministerie van BZK wilt daarom de negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten tegengaan. Het doel van deze aanbeveling is om de ervaringen van de sleutelfiguren onder de aandacht te brengen. Het onder de aandacht brengen van de ervaringen van de sleutelfiguren uit Vreewijk, kan een bijdrage leveren aan het tegen gaan van een negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten. Uiteindelijk bestaat de kans dat de ervaringen van bewoners met betrekking tot het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten per regio/gemeente verschillend zijn.

Het onder de aandacht brengen van ervaringen van sleutelfiguren, kan door het verspreiden van (digitale) folders. In de (digitale) folders wordt de volgende informatie vermeld:

- Algemene informatie over het Zuiderparkhotel
- De achtergrond van de sleutelfiguren (actieve bewoner, wijkagent, vrijwilliger enz.)
- De foto's van de sleutelfiguren
- De ervaringen van de sleutelfiguren over de komst van Europese arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel

2.3.1.1 Kosten, baten en risico's

Kosten

Folders

De kosten voor het drukken van folders, is afhankelijk van het aantal folders en de voorkeur van het type materiaal. De folder wordt op A4 formaat bedrukt en door drieën gevouwen, waardoor het eindformaat A5 (6-zijdig) is. In bijlage II staat het aantal folders met de bijbehorende kosten weergegeven. Er staat tevens aangegeven binnen welk termijn het opgegeven aantal kan worden geleverd.¹³ In de tabellen is te zien dat de lagere oplages in verhouding duurder zijn dan de hogere oplages. Dit komt doordat bij de hogere oplages een andere druktechniek gebruikt wordt. In de Nationale Verklaring zijn er negen prioritaire regio's benoemd waarbij (tijdelijke) huisvesting voor EU-arbeidsmigranten noodzakelijk is, waaronder:

¹³ Drukwerkdeal. Flyers verspreiden. URL: <https://www.drukwerkdeal.nl/>. Geraadpleegd: 21-05-2015

- Regio Noord-Veluwe
- Stadsregio Rotterdam
- Stadsgewest Haaglanden
- Stadsregio Amsterdam
- Regio West-Brabant
- Regio Limburg
- Regio Noord-Holland Noord
- Metropoolregio Eindhoven
- Regio Holland Rijnland

Ongeveer 25 folders per regio zijn voldoende om de ervaringen van de sleutelfiguren onder de juiste personen binnen de bovengenoemde regio's onder de aandacht te brengen. Dit zijn in totaal 225 folders. De kosten voor het bedrukken bedragen €171,64 euro exclusief btw voor een levering binnen drie werkdagen of €196,64 exclusief btw voor een levering binnen twee werkdagen.

Design en tekst van de folder

Voordat de folder wordt bedrukt moet de folder eerst ontworpen worden. Er zal een tijdsinvestering gedaan moeten worden voor het ontwerpen van de folder door de afdeling communicatie. Het salaris van een communicatiemedewerker die deze werkzaamheden kan verrichten is te zien in bijlage I salaristabel 3.¹⁴ Het ontwerpen van een folder zal ongeveer 8 uur in beslag nemen en zal uitkomen op een totaal bedrag van €105,76 (= 8 uur x €13,22).

Inzien digitale folder

Het inzien van de digitale folder kan door het te verspreiden via het netwerk van het projectteam, via de e-mail. De digitale folder kan ook worden gedownload via de website van het Expertisecentrum Flexwonen Arbeidsmigranten (EFA) (www.flexwonenarbeidsmigranten.nl). De EFA is een partner van het projectteam 'Huisvesting Europese arbeidsmigranten' en zij werken intensief samen. De EFA zal de folder op hun website kunnen plaatsen. Ook hier zijn kosten aan verbonden. Het zal naar verwachting maximaal één uur in beslag nemen om de folder op de website te plaatsen.

Baten

De (digitale) folders met daarin de ervaringen van de sleutelfiguren met betrekking tot het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten komen onder de aandacht bij het netwerk van het projectteam van het ministerie van BZK. Dit draagt bij aan het tegen gaan van een negatieve beeldvorming rondom het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten.

Gemeentenetwerk EU-arbeidsmigranten

Het projectteam van het ministerie van BZK organiseert vier keer per jaar een gemeentenetwerk. Hierbij komen gemeenteambtenaren uit verschillende regio's bij elkaar om kennis te delen rondom het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. De folder met de ervaringen van de sleutelfiguren kan bij de eerstvolgende bijeenkomst onder de aandacht gebracht worden bij de gemeenteambtenaren. Op deze manier kunnen de gemeenteambtenaren inzien dat de sleutelfiguren uit Vreewijk aangeven dat de Europese arbeidsmigranten uit het Zuiderparkhotel, een bijdrage leveren aan de positieve invloed op de subjectieve veiligheid. De casus van het Zuiderparkhotel in Rotterdam dient hierbij als goed voorbeeld.

¹⁴ Rijksoverheid. Functiegebouw. URL: <https://www.functiegebouwrjksoverheid.nl/functiegebouw>
geraadpleegd: 26-06-2015

Presentatie over de ervaringen van de sleutelfiguren

De ervaringen van de sleutelfiguren die in de folder vermeld staan kunnen ook gepresenteerd worden. Op deze manier is er meer zekerheid dat de ervaringen van de sleutelfiguren onder de aandacht worden gebracht. De presentatie dient als aanvulling op de folder voor het geval dat de folder niet gelezen wordt.

Risico's

Kosten

Het projectteam van het ministerie van BZK beschikt over een eigen budget. De genoemde bedragen in de tabel in bijlage II voor het drukken van de flyers vormen geen drempel, omdat de bedragen niet hoog zijn. Daarnaast heeft het projectteam een budget gereserveerd voor de beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten.

Aandacht voor de ervaringen van de sleutelfiguren in de folder

Er is een risico dat de folder niet gelezen wordt. Dit risico kan verholpen worden door de ervaringen van de sleutelfiguren die in de folder staan vermeld, te presenteren.

2.3.1.2 Verantwoording

Verwachte effectiviteit en efficiëntie

De effectiviteit en efficiëntie bij deze aanbeveling zijn optimaal als er, naast het verspreiden van de folder, ook een presentatie wordt gegeven. De huisvesters, regio's/gemeenten en werkgevers worden direct bereikt met het geven van een presentatie en een (digitale) folder waarin de beleving van de sleutelfiguren centraal staat (effectiviteit). Daarnaast is er een vierjaarlijks gemeentenetwerk, welke bedoeld is om onderling kennis te delen met betrekking tot het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. Voor het onder de aandacht brengen van de folder, zal geen grote extra inspanning verricht moeten worden. Het evenement staat namelijk al gepland en de folder hoeft enkel verspreid te worden onder de aanwezigen (efficiëntie). Ook hier zal naast de folder een presentatie gegeven moeten worden om de effectiviteit te verhogen. Een sleutelfiguur uit de eerdergenoemde klankbordgroep kan de impact en daarmee de effectiviteit verhogen.

Website Expertisecentrum Flexwonen Arbeidsmigranten

Indien de folder verspreid wordt op de eerder genoemde website (www.flexwonenarbeidsmigranten.nl) is dit zowel effectief als efficiënt. De doelgroep wordt direct bereikt en er is één centraal punt waar de folder gedownload kan worden (efficiëntie).

Financiële haalbaarheid

De verwachting is dat er 225 folders nodig zijn. In bijlage II is te zien dat er dan 200 of 250 folders gedrukt moeten worden. De voorkeur gaat uit naar het drukken van 250 folders. De overige 25 folders dienen als reserve. De kosten hiervoor bedragen €171,64 exclusief btw. Er zou ook gekozen kunnen worden voor een oplage van 1000 folders, omdat dit goedkoper is (namelijk €76,64). Dit wordt echter niet aanbevolen, omdat er dan een overschot van 775 folders is.

Het ontwerpen van een folder zal uitkomen op een totaal bedrag van €105,76. De totale kosten voor de inspanning voor het ontwerpen van de folder en de kosten voor het drukken van de folders bedragen €277,40 (= €105,76 + €171,64). Deze kosten hebben geen grote invloed op het beschikbare budget. Het projectteam van het ministerie van BZK beschikt over voldoende budget om de opdracht voor het drukken van de folders te geven. Deze kosten kunnen vallen onder het budget dat het projectteam gereserveerd heeft voor 'beeldvorming'. De aanbeveling is dus financieel haalbaar.

Rechtmatigheid

De aanbeveling is niet in strijd met de geldende regels en besluiten.

Interne en externe afwegingen

Intern delen de collega's al veel informatie met betrekking tot goede voorbeelden van (tijdelijke) huisvesting voor Europese arbeidsmigranten met elkaar. Deze informatie wordt tevens extern gedeeld, bijvoorbeeld via het gemeentenetwerk, om kennis te delen.

Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

De aanbeveling is gemakkelijk uitvoerbaar. Er hoeft enkel een opdracht gegeven te worden voor het drukken van de folders. Daarnaast zal de contactpersoon van de website www.flexwonenarbeidsmigranten.nl benaderd moeten worden om de folder op de website te plaatsen.

2.3.2 Het inzetten van traditionele en sociale media

Een alternatief om negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten tegen te gaan, is het inzetten van media, maar vooral sociale media. Bij sociale media valt te denken aan online platforms, zoals Twitter en Facebook. Dit zijn platforms waar veel gebruik van wordt gemaakt en het projectteam van het ministerie van BZK kan op deze manier meegaan met de tijd. Het projectteam van het ministerie van BZK, beschikt over een groot netwerk. Dit netwerk wordt optimaal benut als het projectteam de taak op zich neemt om accounts op sociale media aan te maken en deze te beheren. Om de regio's/gemeenten, huisvesters en werkgevers op de hoogte te houden met betrekking tot (tijdelijke) huisvestingsprojecten voor Europese arbeidsmigranten, zullen er regelmatig goede voorbeelden geplaatst moeten worden op de sociale media accounts. Gezien de sociale media accounts voor iedereen toegankelijk zijn, kunnen niet alleen de regio's/gemeenten, huisvesters en werkgevers, maar ook de burgers op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen en de goede voorbeelden. Minister Blok van Wonen en Rijksdienst heeft bijvoorbeeld een werkbezoek gebracht aan een succesvol tijdelijk huisvestingsproject genaamd 'de Irenehof'. Deze goede voorbeelden kunnen via de sociale media accounts met het publiek gedeeld worden. Voor de traditionele media zoals kranten, radio en televisie kan er een persbericht verspreid worden op het moment dat er een positieve ontwikkeling is op het gebied van (tijdelijke) huisvesting voor Europese arbeidsmigranten.

2.3.2.1 Kosten, baten en risico's

Kosten

Naast loonkosten zijn er geen verdere kosten verbonden aan de inzet van traditionele (kranten, radio en televisie) en sociale media (Facebook en Twitter). Indien deze aanbeveling wordt uitgevoerd door het projectteam, zal het onderhouden van de sociale media accounts onderdeel kunnen worden van het takenpakket van een projectlid. Voor het opstellen van een persbericht hoeft geen extern bureau ingeschakeld te worden. Een communicatiemedewerker van het ministerie van BZK kan het persbericht opstellen om aandacht te krijgen via de traditionele media. Aan zowel het onderhouden van de sociale media accounts als het opstellen van een persbericht zijn kosten verbonden. Het projectlid en de communicatiemedewerker zijn hier namelijk tijd aan kwijt. Het opstellen van een persbericht door een communicatiemedewerker zal naar verwachting ongeveer 2 uur tijd in beslag nemen. Het onderhouden van de sociale media accounts zal wekelijks twee uur in beslag nemen. Er zijn berekeningen gemaakt met behulp van salaristabel 2 en 3 uit bijlage I, voor de kosten van de genoemde werkzaamheden. Deze berekeningen zijn hieronder weergegeven.

Inzet sociale media

Bij deze berekening wordt uitgegaan van een beleidsmedewerker van het ministerie van BZK, die de genoemde werkzaamheden kan verrichten. Het uurloon van deze beleidsmedewerker is ongeveer €21,58. Wekelijks zal er ongeveer 2 uur besteed moeten worden aan de inzet van sociale media. Hierbij is de volgende berekening gehanteerd: 2 uur x €21,58 = €43,16.

Het opstellen van een persbericht

Een communicatiemedewerker bij het ministerie van BZK, die de genoemde werkzaamheden kan verrichten, verdient per uur €13,22. Het opstellen van een persbericht zal ongeveer 2 uur in beslag nemen. Om de totale kosten te berekenen is de volgende berekening gehanteerd: 2uur x €13,22 = €26,44.

Baten

Iedere positieve uiting met betrekking tot het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten via de sociale en traditionele media, leveren baten op. Door het gebruik van sociale media wordt de doelgroep die gebruik maakt van sociale media namelijk op een laagdrempelige manier bereikt. Naast de regio's/gemeenten en huisvesters kunnen ook de burgers het onderwerp makkelijk volgen. De informatie op de online platforms is namelijk voor iedereen, die hier lid van is, toegankelijk. Het is de bedoeling dat er goede voorbeelden worden gedeeld rondom het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. Op deze manier kan de negatieve beeldvorming namelijk worden tegen gegaan. Met weinig middelen kunnen de inzet van sociale en traditionele media een groot effect hebben, door het grote bereik van deze media.

Risico's

Er is een risico verbonden aan het opvolgen van deze aanbeveling. Het delen van informatie via sociale media kan een risico opleveren. Het projectteam valt onder het ministerie van BZK. Dit betekent dat er sprake is van politiek gevoelige informatie die niet zomaar gedeeld mag worden. Dit risico kan vermeden worden door duidelijke afspraken te maken over wat er via de sociale media gedeeld wordt. In dat geval zijn er minder risico's voor het delen van informatie via de sociale media kanalen.

2.3.2.2 Verantwoording

Verwachte effectiviteit en efficiency

De inzet van sociale media is zowel effectief als efficiënt. De meest effectieve werkwijze is om positieve verhalen met betrekking tot de (tijdelijke) huisvesting van Europese arbeidsmigranten via sociale media te delen. In Nederland zijn 9 van de 10 burgers actief op sociale media.¹⁵ Het bereik is daarom groot, terwijl er geen kosten aan verbonden zijn. Dit laat zien dat het gebruik maken van sociale media vooral ook efficiënt is.

In tegenstelling tot het inzetten van de sociale media, is de inzet van traditionele media geen efficiënte manier om informatie te delen. Het is een tijdrovende bezigheid omdat er een persbericht opgesteld moet worden en deze door diverse personen binnen de organisatie goedgekeurd moet worden. Vervolgens is het de vraag of de traditionele media het onderwerp interessant genoeg vinden om het te publiceren. Hierbij komt de effectiviteit ter discussie. Het kan namelijk zo zijn dat ondanks de genomen tijd en moeite, het onderwerp niet wordt gepubliceerd door de traditionele media.

Financiële haalbaarheid

Naast de loonkosten van de beleidsmedewerker en communicatiemedewerker, zijn er geen kosten voor het aanmaken van een account op sociale media en voor het inzetten van traditionele media. Er hoeft geen extern bureau ingehuurd te worden om het persbericht op te stellen. Het projectteam van het ministerie van BZK heeft namelijk een eigen afdeling communicatie die het persbericht kan opstellen. Dit geldt ook voor het maken van de (digitale) folders. Zoals eerder bij is aangegeven bij hoofdstuk 2.3.2.1 zal het onderhouden van de sociale media accounts wekelijks twee uur in beslag

¹⁵ Marketingfacts. Social media marketing. URL: <http://www.marketingfacts.nl/berichten/nationale-social-media-onderzoek-2014> . Geraadpleegd: 22-05-2015

nemen. Dit komt neer op een totaalbedrag van €43,16 per week. Hetzelfde aantal uur geldt voor het opstellen van een persbericht. Dit komt neer op een totaalbedrag van €26,44 per persbericht.

Rechtmatigheid

De aanbeveling is niet in strijd met de geldende regels en besluiten.

Interne en externe afwegingen

In het geval dat minister Blok een bezoek brengt aan een tijdelijk huisvestingsproject, wordt er overwogen om na afloop van het bezoek, een persbericht te versturen. Dit was ook het geval bij het bezoek van minister Blok aan het tijdelijke huisvestingsproject 'de Irenehof'.¹⁶ Door politieke afwegingen wordt er niet altijd een persbericht verzonden. Binnen het projectteam van het ministerie van BZK wordt er momenteel geen gebruik gemaakt van sociale media om kennis op het gebied van (tijdelijke) huisvesting van Europese arbeidsmigranten te delen. Intern kan hier, met goedkeuring en in overleg met de projectleider van het projectteam, draagvlak voor gecreëerd worden binnen het projectteam. Dit komt namelijk ten goede aan de relatie met de externe partijen zoals regio's/gemeenten, huisvesters en werkgevers.

Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

De aanbeveling over het inzetten van sociale media is gemakkelijk uit te voeren. Het is namelijk een handige manier om laagdrempelige informatie te delen. Het aanmaken van een account duurt niet langer dan vijf minuten. Vervolgens kunnen er regelmatig goede voorbeelden geplaatst worden rondom de (tijdelijke) huisvesting van Europese arbeidsmigranten.

Het opstellen van een persbericht is tevens uitvoerbaar, maar de uitvoering hiervan kost meer tijd. Zoals eerder aangegeven zal het persbericht aan verschillende personen binnen de organisatie ter goedkeuring moeten worden voorgelegd. De inzet van traditionele media zal in overeenstemming met de afdeling communicatie uitgevoerd moeten worden. De inzet van sociale media is laagdrempeliger en de uitvoering kan daarom binnen het projectteam plaatsvinden.

2.4 Mogelijk permanent verblijf van Europese arbeidsmigranten onderzoeken

Zoals in de inleiding van dit adviesrapport is aangegeven, zijn er ruim 400.000 Europese arbeidsmigranten naar Nederland gekomen. Hieronder vallen ook Poolse arbeidsmigranten. Het kan zijn dat de Europese arbeidsmigranten in de nabije toekomst kiezen voor permanent verblijf in Nederland. Een logische vervolgstap voor het projectteam van het ministerie van BZK is om in te spelen op de mogelijke veranderingen rondom het verblijf van deze doelgroep. Het is daarom goed om de cijfers in kaart te brengen over het mogelijk permanent verblijf van Europese arbeidsmigranten in Nederland. Dit zou namelijk een nieuw huisvestingsvraagstuk kunnen worden. De uitvoering van deze aanbeveling zal lokaal moeten plaatsvinden. De behoefte van Europese arbeidsmigranten om zich permanent te vestigen, zal namelijk in elke regio/gemeente verschillend kunnen zijn. Indien er in een vroeg stadium op mogelijke signalen van permanent verblijf wordt ingespeeld, kunnen problemen zoals een huisvestingstekort voorkomen worden. Het projectteam van het ministerie van BZK zal hiervoor cijfers kunnen opvragen bij de gemeenten over het mogelijk permanente verblijf van Europese arbeidsmigranten. Op deze manier wordt het inzichtelijk hoeveel Europese arbeidsmigranten zich permanent in Nederland willen vestigen en kan er tijdig ingespeeld worden op deze vraag. Dit is niet in het onderzoek '*de subjectieve veiligheid van Vreewijk, sinds de komst van Poolse arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel*' onderzocht. Deze informatie kan een bijdrage leveren aan het ontwikkelen van toekomstig beleid.

¹⁶ Wonen Limburg. Minister Blok bezoekt 'tijdelijke' Irenehof Panningen. URL: https://www.wonenlimburg.nl/Home/Nieuws_archief/Archief/2014/2014_oktober_december/Minister_Blok_bezoekt_tijdelijke_Irenehof_Panningen. Geraadpleegd: 23-05-2015

2.4.1 Kosten, baten en risico's

Kosten

Het verzamelen van deze cijfers zal tijd in beslag nemen van één van de projectleden van het ministerie van BZK. Hoeveel tijd het precies in beslag neemt is afhankelijk van de medewerking van de gemeenten uit de regio's. De verwachting is dat het verzamelen en verwerken van de cijfers drie weken in beslag kan nemen. Een beleidsmedewerker in schaal 11 met drie jaar ervaring verdient per week ongeveer €777,00. Het bedrag maal het aantal weken komt uit op €2.331,00.

Baten

Het verkrijgen van de cijfers over het permanent verblijf van Europese arbeidsmigranten is van toegevoegde waarde voor het projectteam van het ministerie van BZK. Zodra het projectteam over deze cijfers beschikt, kan het beleid omtrent het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten aangepast worden. Er kunnen ook voorbereidende handelingen worden getroffen voor als er een stijging van het permanent verblijf van Europese arbeidsmigranten voorspeld wordt. Dit zorgt ervoor dat het projectteam van het ministerie van BZK tijdig kan inspelen op deze veranderingen.

Risico's

Een risico is dat de gemeenten uit de verschillende regio's, niet over recente cijfers beschikken. Dit kan het nemen van de juiste maatregelen belemmeren voor het projectteam van het ministerie van BZK. Aan de andere kant biedt dit risico ook kansen. Op het moment dat duidelijk wordt gemaakt dat een desbetreffende gemeente niet over deze cijfers beschikt, kan dit een signaal zijn om dit in de toekomst wel te doen.

2.4.2 Verantwoording

Verwachte effectiviteit en efficiency

De effectiviteit is afhankelijk van de cijfers die de gemeenten beschikbaar hebben. Indien de gemeenten de cijfers beschikbaar hebben, is de aanbeveling effectief. De cijfers dienen namelijk als input om toekomstig beleid te ontwikkelen.

In elke regio/gemeente is er een beleidsmedewerker die gaat over het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. Dit maakt het voor een projectlid van het ministerie van BZK makkelijk om de cijfers te verzamelen. De beleidsmedewerkers in de desbetreffende gemeenten zijn hier namelijk verantwoordelijk voor. Dit betekent dat een projectlid van het ministerie van BZK, niet veel inspanning hoeft te verrichten om de doelstelling te behalen. Deze aanbeveling is daarmee efficiënt.

Financiële haalbaarheid

Er zijn geen hoge kosten verbonden aan het verwerven van de cijfers van Europese arbeidsmigranten die permanent in Nederland verblijven of willen verblijven. Er zal enkel tijd vrijgemaakt moeten worden. Het aantal uur dat een projectlid aan het verwerven van deze cijfers kwijt is, zal niet veel zijn. Het projectlid van het ministerie van BZK hoeft de cijfers namelijk alleen op te vragen bij de gemeenten. Ook het versturen van deze cijfers door een gemeenteambtenaar zal niet veel tijd in beslag nemen. De aanbeveling is dus financieel haalbaar.

Rechtmatigheid

De aanbeveling is niet in strijd met de geldende regels en besluiten.

Interne en externe afwegingen

Intern zal de projectleider van het ministerie van BZK, de opdracht aan een projectlid moeten geven om de cijfers te verzamelen. Dit kan ten koste gaan van andere werkzaamheden van de medewerker. De projectleider zal een beslissing moeten maken of de toegevoegde waarde van het bezitten van de cijfers zwaarder weegt dan het uitvoeren van de dagelijkse werkzaamheden. In dit advies zal de voorkeur uitgaan naar het verkrijgen van de cijfers. Dit bepaalt namelijk het toekomstig beleid. Een

externe afweging is om de gemeenten om de cijfers te vragen. Gezien het projectteam van het ministerie van BZK goed contact onderhoudt met de gemeenten, zal dit geen problemen moeten opleveren in de afweging.

Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

Het verwerven van de cijfers is per direct uitvoerbaar door het projectteam van het ministerie van BZK. De projectleden onderhouden regelmatig het contact met de gemeenten en de cijfers kunnen daarom gemakkelijk worden opgevraagd. Er kan niet gehandhaafd worden op het moment dat een gemeente de cijfers niet beschikbaar heeft. Er kan wel aangegeven worden, aan de desbetreffende gemeente, dat deze cijfers belangrijk zijn om het toekomstig beleid te bepalen.

3. Advies en maatregelen

In dit hoofdstuk wordt er een advies uitgebracht over welke aanbevelingen het meest geschikt zijn en per direct toegepast kunnen worden door het projectteam van het ministerie van BZK. In de afweging is per aanbeveling rekening gehouden met de 'kosten, baten en risico's' en de 'verantwoording'.

1) Het samenstellen van een klankbordgroep met sleutelfiguren

Verschillende regio's/gemeenten hebben te maken met het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. Het advies is om in de regio's/gemeenten een klankbordgroep met sleutelfiguren samen te stellen. Dit heeft al eerder goed gewerkt in de casus van het Zuiderparkhotel en kan onder de bewoners voor meer draagvlak zorgen voor het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. Er zal wel rekening gehouden moeten worden met de situationele factoren in de desbetreffende regio/gemeente. Dit kan een richtlijn bieden aan de regio's/gemeenten die niet weten hoe zij de meningen van bewoners mee moeten nemen in hun besluit. De casus van het Zuiderparkhotel kan hierbij gepresenteerd worden aan de bewoners van de desbetreffende regio/gemeente. Deze aanbeveling vraagt weinig input van het projectteam van het ministerie van BZK. Het samenstellen van de klankbordgroep met sleutelfiguren moet namelijk lokaal uitgevoerd worden. Daarnaast is de aanbeveling financieel haalbaar.

2) Negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten tegengaan

Het delen van ervaringen van de sleutelfiguren (valt onder de aanbeveling 'negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten tegengaan') kan de regio's/gemeenten die te maken hebben met het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten inspireren. Het delen van deze ervaringen zal door middel van een folder gebeuren. De effectiviteit van deze aanbeveling kan verhoogd worden als de ervaringen van de sleutelfiguren aanvullend op de folder gepresenteerd worden aan de regio's/gemeenten. Het advies is om deze aanbeveling uit te voeren, omdat het in het schema past van verschillende evenementen die in de loop van het jaar georganiseerd worden, zoals het gemeentennetwerk. Hierbij zijn de gemeenteambtenaren uit de verschillende regio's aanwezig. De effectiviteit zal groot zijn, omdat zij uit eigen wil naar het gemeentennetwerk komen om kennis en informatie uit te wisselen rondom het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. Daarnaast is de aanbeveling gemakkelijk uitvoerbaar en haalbaar op financieel gebied.

3) Mogelijk permanent verblijf van Europese arbeidsmigranten onderzoeken

Bij de eerste twee aanbevelingen van dit hoofdstuk wordt de doelgroep direct bereikt. Daarnaast is het van belang dat het projectteam van het ministerie van BZK tijdig inspeelt op veranderingen en dit kan verwerken in toekomstig beleid. Het verwerven van cijfers van het permanente verblijf van Europese arbeidsmigranten is van groot belang voor toekomstig beleid. Deze cijfers bieden namelijk de mogelijkheid om tijdig in te spelen op de komende veranderingen met betrekking tot het (tijdelijk) huisvesten van Europese arbeidsmigranten. Deze aanbeveling is makkelijk uitvoerbaar en effectief op lange termijn. Een projectlid van het ministerie van BZK kan de taak krijgen om deze gegevens op te vragen bij de gemeenten uit de verschillende regio's. De aanbeveling is financieel haalbaar omdat de gemeenten deze cijfers aanleveren.

De aanbeveling 'Het tonen van bestuurlijk lef' heeft prioriteit, maar door de politieke sensitiviteit kan de uitvoering een risico opleveren. 'De inzet van traditionele en sociale media' valt onder de aanbeveling 'Negatieve beeldvorming rondom Europese arbeidsmigranten tegengaan. Deze aanbeveling kan uitgevoerd worden, maar de informatie die gedeeld wordt kan politieke gevoelig zijn, waardoor het averechts kan werken. Het projectteam van het ministerie van BZK kan een grote doelgroep bereiken door de inzet van traditionele- en sociale media. Het zou dus wel in de nabije toekomst overwogen kunnen worden, mits er meer tijd en ruimte is om deze media op de juiste manier in te zetten.

Literatuurlijst

Boeken

Blokland, T. (2009). *Oog voor elkaar*. (1^e druk). Amsterdam: Amsterdam University Press

De Deugd, N. de Hoop, S. van de Poel, S. (2011). *Perspectieven op Midden- en Oost-Europa*. Assen: Van Gorcum.

Internet

Anoniem. Salaristabel gemeenteamttenaren per 1 april 2015, nieuwe structuur. URL: https://www.vng.nl/files/vng/brieven/2014/attachments/20141002_bijlage-5-salaristabel-gemeenteamttenaren-nieuwe-structuur-per-1-april-2015.pdf. Geraadpleegd: 26-06-2015

Anoniem. Wat verdienen je bij de Rijksoverheid?. URL: <https://www.werkenvoornederland.nl/arbeidsvoorwaarden/salarisschalen>. Geraadpleegd: 26-06-2015

Dichtbij redactie. *Komst 'Polenhotel' verdeelt Vreewijk*. URL: <http://www.dichtbij.nl/rotterdam-zuid/regionaal-nieuws/artikel/3053674/komst-polenhotel-verdeelt-vreewijk.aspx#>. Geraadpleegd: 20-05-2015

Drukwerkdeal. *Flyers verspreiden*. URL: <https://www.drukwerkdeal.nl/>. Geraadpleegd: 21-05-2015
Marketingfacts. *Social media marketing*. URL: <http://www.marketingfacts.nl/berichten/nationale-social-media-onderzoek-2014>. Geraadpleegd: 22-05-2015

NOS. *'Polenhotel' in Rotterdam geopend*. URL: <http://nos.nl/artikel/593631-polenhotel-in-rotterdam-geopend.html>. Geraadpleegd: 08-05-2015

Rijksoverheid. *Functiegebouw*. URL: <https://www.functiegebouwrjksoverheid.nl/functiegebouw> geraadpleegd: 26-06-2015

Stichting Normering Flexwonen. *Nationale Verklaring*. URL: http://www.normeringflexwonen.nl/publicatie_download/nationale-verklaring-tijdelijke-huisvesting-eu-arbeidsmigranten.pdf. Geraadpleegd: 20-05-2015

Wonen Limburg. *Minister Blok bezoekt 'tijdelijke' Irenehof Panningen*. URL: https://www.wonenlimburg.nl/Home/Nieuws_archief/Archief/2014/2014_oktober_december/Minister_Blok_bezoekt_tijdelijke_Irenehof_Panningen. Geraadpleegd: 23-05-2015

Scriptie

Statia, G. (2015). *De subjectieve veiligheid in Vreewijk, sinds de komst van Poolse arbeidsmigranten in het Zuiderparkhotel*. Den-Haag: Haagse Hogeschool, Bestuurskunde/Overheidsmanagement.

Bijlage I

Salaristabel 1 gemeenteambtenaar

Periode	Loon in euro's (€)
Jaar	26.004,00
Maand	2.167,00
Week	500,08
Uur	13,89

Salaristabel 2 beleidsmedewerker ministerie van BZK

Periode	Loon in euro's (€)
Jaar	40.404,00
Maand	3.367,00
Week	777,00
Uur	21,58

* een projectlid van het ministerie van BZK is een beleidsmedewerker

Salaristabel 3 communicatiemedewerker ministerie van BZK

Periode	Loon in euro's (€)
Jaar	24.756,00
Maand	2.063,00
Week	476,08
Uur	13,22

Bijlage II

Oplage per ontwerp	Normale levering 3 werkdagen (donderdag 28 mei bezorgd)	Next-day 2 werkdagen (woensdag 27 mei bezorgd)
25	€45,75 excl. btw	€70,73 excl. btw
50	€59,73 excl. btw	€84,73 excl. btw
75	€73,72 excl. btw	€98,71 excl. btw
100	€87,71 excl. btw	€112,71 excl. btw
150	€115,68 excl. btw	€140,68 excl. btw
200	€143,66 excl. btw	€168,66 excl. btw
250	€171,64 excl. btw	€196,64 excl. btw

Oplage per ontwerp	Normale levering 5 werkdagen (maandag 1 jun. bezorgd)	Express levering 3 werkdagen (donderdag 28 mei bezorgd)	Next-day 2 werkdagen (woensdag 27 mei bezorgd)
1000	€76,64 excl. btw	€86,64 excl. btw	€96,64 excl. btw
2500	€125,40 excl. btw	€138,40 excl. btw	€151,40 excl. btw
5000	€201,01 excl. btw	€217,01 excl. btw	€233,01 excl. btw
10000	€352,23 excl. btw	€374,23 excl. btw	€396,23 excl. btw
15000	€503,44 excl. btw	€531,44 excl. btw	€559,44 excl. btw
20000	€648,65 excl. btw	€682,65 excl. btw	